

NA mod UK (appl. 25904/07 EMD dom, afsagt den 17. juli 2008)

Sagsfremstilling:

Den srilankanske statsborger NA indrejste i 1999 i UK, hvor han søgte asyl. Klageren begrundede sin ansøgning med, at han, der er etnisk tamil, frygtede at blive udsat for overgreb af den srilankanske hær og LTTE. Fra 1990 til 1997 blev han seks gange anholdt og tilbageholdt af den srilankanske hær på grund af en mistanke om tilknytning til LTTE. Den første gang blev han tilbageholdt i mindre end et døgn og ved den sidste tilbageholdelse i to dage. Der var ingen oplysninger om længden af de andre tilbageholdelser. Han blev hver gang løsladt uden nogen sigtelse. Under en eller flere af tilbageholdelserne blev klageren udsat for overgreb, og han havde ar på benene efter slag med stave. Under tilbageholdelsen i 1997 var der blevet taget foto og fingeraftryk af klageren og hans fader havde underskrevet nogle papirer for at sikre hans løsladelse. Efter den sidste tilbageholdelse skjulte han sig frem til, at familien kunne betale for hans udrejse. Han frygtede LTTE på grund af deres fjendtlige indstilling over for faderen, som havde arbejdet for hæren. Herudover havde LTTE ved to lejligheder i henholdsvis 1997 og 1998 forgæves forsøgt at rekruttere klageren.

I 2002 blev han meddelt afslag på sin ansøgning og i 2003 blev hans indbringelse af afgørelsen for appelinstansen afvist. Appelinstansen lagde klagerens forklaring til grund, men fandt, at klagerens frygt for overgreb fra den srilankanske hærs side var ubegrundet, idet det var usandsynligt, at han ville tiltrække sig de srilankanske myndigheders eller LTTE's interesse. Klageren søgte i årene herefter på ny om asyl samt om genoptagelse af sagen uden resultat.

Påstanden:

Klageren gjorde gældende, at han ved en tvangsmæssig udsendelse til Sri Lanka risikerede at blive udsat for en behandling, der ville udgøre en krænkelse af konventionens artikel 3.

Domstolens bemærkninger:

Domstolen gav klageren medhold i sin klage. Domstolen fandt ikke, at den forværrede sikkerhedssituation og stigning i menneskerettighedskrænkelser i Sri Lanka i sig selv medførte en generel risiko for alle tamiler, der vendte tilbage til Sri Lanka (præmis 125). Efter Domstolens opfattelse måtte der lægges betydelig vægt på oplysningerne i UNHCR's Position Paper om situationen i Sri Lanka. Domstolen var imidlertid enig med medlemsstaten i, at papiret nødvendigvis var bredt formuleret og indeholdt en generel oversigt over de varierende risici for hver af Sri Lankas etniske grupper. Domstolen fastslog på denne baggrund, at de synspunkter, der kom til udtryk i papiret, ikke i sig selv kunne være afgørende for hverken de nationale myndigheders eller Domstolens vurdering af risikoen for etniske tamiler, der vendte tilbage til Sri Lanka (præmis 127). Domstolen anførte, at både vurderingen af risikoen for etniske tamiler med bestemte profiler og vurderingen af, hvorvidt enkeltstående tilfælde af chikane kumulativt ville udgøre alvorlige menneskerettighedskrænkelser, måtte foretages konkret og individuelt i hver enkelt sag (præmis 128). Domstolen kunne tilslutte sig, at denne vurdering skete med udgangspunkt i en liste over risikofaktorer, som medlemsstatens myndigheder havde stillet op, så længe der ikke blev givet indtryk af, at der var tale om en tjekliste eller at listen var udtømmende (præmis 129). Ifølge Domstolen viste de foreliggende oplysninger, at de srilankanske myndigheder systematisk anvendte tortur og anden mishandling overfor tamiler, som kunne bruges i myndighedernes bestræbelser på at bekæmpe LTTE (præmis 131). Beskyttelsen efter artikel 3 ville derfor blive

aktualiseret, når en ansøger kunne godtgøre, at der var vægtige grunde til at antage, at den pågældende ville være af så tilstrækkelig interesse for myndighederne i deres bestræbelser på at bekæmpe LTTE, at det kunne begrunde tilbageholdelse og afhøring af den pågældende (præmis 133). Domstolen fandt, at risikoen for at blive tilbageholdt og afhørt samt for at tiltrække sig myndighedernes opmærksomhed var større i Colombo lufthavn – som medlemsstatens myndigheder ville søge at udsende klageren gennem – end i selve byen (præmis 134). Domstolen lagde til grund, at de srilankanske myndigheder havde mulighed for at identificere afviste asylansøgere og eftersøgte personer i lufthavnen, samt at stregheden af myndigheders kontroller i lufthavnen kunne variere afhængig af den aktuelle sikkerhedsvurdering (præmis 136). Domstolen fandt ikke, at der i Colombo var en generel risiko for overgreb fra LTTE mod tamiler, men at dette måtte bero på en konkret og individuel vurdering (præmis 137).

Domstolen lagde klagerens forklaring til grund (præmis 139). Domstolen bemærkede, at medlemsstatens myndigheders sidste fulde faktuelle vurdering af sagen var foretaget i 2003 (præmis 140). Hvad angik LTTE kunne Domstolen tilslutte sig medlemsstatens myndigheders vurdering, hvorefter det i Colombo alene var tamiler, som var højt profilerede oppositionsaktivister eller som blev anset som frafaldne eller forrædere, der risikerede noget fra LTTE's side. Domstolen vurderede i den forbindelse, at klageren ikke var omfattet af denne persongruppe, og at han ved en tilbagevenden til hjemlandet alene ville være genstand for meget lidt interesse fra LTTE (præmis 141). Hvad angik den risiko, der udgik fra de srilankanske myndigheder, foretog Domstolen en kumulativ vurdering af risikofaktorerne i klagerens sag, og lagde herved vægt på at klageren var blevet anholdt og tilbageholdt seks gange, havde fået taget foto og fingeraftryk samt at faderen havde underskrevet et dokument for at sikre løsladelse af klageren, hvis indhold ikke var kendt, men som under alle omstændigheder betød, at klagerens tilbageholdelse var registreret af myndighederne (præmis 143), at klagerens ar sammenholdt med de andre risikofaktorer øgede risikoen for overgreb (præmis 144), at uagtet hærens tilbageholdelse af klageren lå tilbage i tid, var der sket en registrering af tilbageholdelsen, som meget vel kunne være tilgængelig for lufthavnsmyndighederne, som derved kunne fatte interesse for klageren ved hans indrejse i landet, og at sikkerhedssituationen i landet på et hvilket som helst tidspunkt ville kunne medføre forhøjede sikkerhedsforanstaltninger i lufthavnen, hvorefter klageren med sin profil ville kunne være i en forhøjet risiko for at blive tilbageholdt og afhørt (præmis 145), samt endelig klagerens alder, køn, etnicitet, oprindelsesområde, familiemedlemmer i LTTE, registrering som formodet eller faktisk LTTE-medlem og det forhold, at han var afvist asylansøger og nu vendte tilbage fra London (præmis 146). Domstolen fandt herefter i lyset af de kumulerede risikofaktorer sammenholdt med den aktuelle situation i Sri Lanka, at der var en reel risiko for, at lufthavnsmyndighederne i Colombo lufthavn ville have mulighed for at få adgang til registreringer af klagerens tilbageholdelse, og sammenholdt med de øvrige risikofaktorer var det herefter sandsynligt, at ansøgeren ville blive tilbageholdt og kropsvisiteret, hvilket ville afsløre hans ar. På den baggrund fandt Domstolen, at der var vægtige grund til at antage, at klageren ville være af interesse for myndighederne i deres bestræbelser på at bekæmpe LTTE og at udsendelse af ham derfor ville udgøre en krænkelse af konventionens artikel 3 (præmis 147).